

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DOSAR NR.6460/2/2009

SENTINȚA CIVILĂ NR. 1948

Ședința publică de la 27.04.2010

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE – PATRAȘ BIANCA LAURA

GREFIER – SANDU IULIANA

Pe rol fiind soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu pârâțul GHEDZIRA NICULAE, având ca obiect acțiune în constatare.

Dezbaterile în fond au avut loc în ședința publică de la 13.04.2010, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată ce face parte integrantă din prezenta sentință civilă când, Curtea având nevoie de timp pentru a examina actele dosarului și a delibera, a amânat pronunțarea la 20.04.2010, apoi la 27.04.2010, când a hotărât următoarele:

CURTEA,

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 09.07.2009, reclamantul Consiliul National pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâțul Gedzira Niculae, a solicitat ca prin hotărârea ce se va pronunța să se constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât.

În motivare, reclamantul a aratat ca pârâțul a fost recrutat la data de 14.10.1982 sub numele conspirativ de *Nicușor*, "în vederea cunoasterii și prevenirii oricăror fapte sau atitudini ce ar putea pune în pericol securitatea statului, precum și a formării unor anturaje necorespunzătoare".

Pârâțul, deși fusese condamnat în anul 1976 pentru furt din avutul obștesc, fiind amnistiat în 1977, "este bine orientat politic, este la curent cu evenimentele politice și reușește să atragă de partea sa persoanele cu care discută", fapt ce a determinat organele de securitate să îl considere util pentru recrutare. În plus, pârâțul "a mai fost solicitat pe linie de miliție pentru efectuarea unor investigații, precum și de a stabili starea de spirit din cadrul IAS., păstrând secretul despre cele solicitate".

Reclamantul consideră că sunt asigurate condițiile impuse

de legiuitor prin art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 pentru a se putea constata calitatea de "colaborator al Securității". Astfel, norma citată impune îndeplinirea următoarelor condiții pentru a se putea reține calitatea invocată:

1. Informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

În legătură cu această primă condiție, potrivit cadrului legal, pentru reținerea calității de colaborator al Securității este necesar doar ca materialele probatorii de tipul celor arătate în textele de lege, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Deci, reținerea calității de colaborator este legată de furnizarea unor informații de natura celor impuse de legiuitor. Aceasta și pentru că legiuitorul a înțeles să nu condiționeze în nici un fel cadrul în care să se desfășoare activitatea de transmitere de informații, și, unde legea nu distinge nici interpretul nu trebuie să distingă. În concluzie, inexistența unor documente de tipul angajamentului nu are relevanță în reținerea acestei calități.

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Pârâtul a semnalat în scris organelor de Securitate atitudini potrivnice regimului totalitar comunist ale persoanelor aflate în atenția structurilor de Securitate. Deși nu toate materialele olografe redactate de pârât s-au păstrat în dosarul său de rețea, totuși, o parte din ele au fost identificate în dosarele de urmărire ale persoanelor despre care a informat. Astfel, respectând motivul recrutării, dar și sarcinile trasate, pe parcursul perioadei de colaborare, informatorul <NICUȘOR> semnalează despre fostul director al IAS Sărulești că "dacă nici acum nu i se face dreptate, el solicită azil politic în URS.S. În acest scop a vizitat ambasada URS.S. și afirmă el că acolo ar fi găsit multă înțelegere. Numitul/.../a mai afirmat că solicită înapoierea cotizației de partid și că solicită să i se aprobe retragerea din partid deoarece a fost dezamăgit profund de nedreptățile care i s-au făcut. În urma afirmațiilor sale a fost exclus din partid și i s-a ridicat carnetul P.C.R".

Au fost menționate ca relevante și materialele referitoare la un adept al cultului creștin după Evanghelie. Astfel, pârâtul informează că acesta "propovăduiește un amalgam de concepte religioase ceea ce denotă faptul că este la curent cu aceste probleme /.../și s-a apucat să critice conceptele religioase ortodoxe și să afirme că altele ar trebui să fie credințele omului". în plus, îl semnalează cu "unele comentarii cu caracter negativ la adresa statului nostru" deoarece "a afirmat că statul înșală pe cei care produc laptele, carnea sau celelalte produse contractate, achiziționând la un preț prea mic aceste produse. A mai afirmat că nu, în aceste condiții nu încheie nici un contract și că nimeni nu va putea să-l oblige".

Note informative cu "valoare operativă" a furnizat și despre o altă persoană cunoscută în evidențele Securității ca fost membru legionar. Astfel, respectând instructajul primit, în discuțiile cu respectivul, informatorul <NICUȘOR> a abordat diferite subiecte "referitoare la modul de trai și alte probleme legate de acest aspect, acesta a avut o manifestare critică față de aceste

lucruri." În același context semnaleză că a afirmat "acum nimic nu mai merge în țara asta. A mai făcut afirmații critice în legătură cu programa de învățământ pe care a calificat-o ca fiind o aiureală făcută de niște comute paricopitate". De asemenea, redă și conținutul discuției pe tema volumului de poezii "Manifest pentru sănătatea pământului" arătând că urmăritul "îl felicita pe P. că a îndrăznit să facă pasul de la linguşeli mincinoase la o critică aspră și că dacă ar avea posibilitățile postului P. el ar face la fel. A mai spus că dacă s-ar mai găsi 10-15 poeți ca P., ar mai ieși ceva din adevăr la suprafață".

Se mai arata ca printr-o nota a pârâtului se reproduce o scrisoare pe care cunoștințele sale au primit-o de la o ruda din Canada, punctând că expeditoarea "afirmă că nu regretă plecarea din România și că dacă ar trebui să-și înceapă viața încă o dată tot la fel ar face dacă ar pleca./.../ Compara viața din România cu felul de trai din S.U.A. și spune că nici nu ne putem închipui ce bine este acolo".

Relevant pentru reținerea calității de colaborator este și materialul în care relatează discuția pe marginea unor lucrări ce se desfășurau în localitate și care presupuneau "dezgroparea și transportarea unor rude decedate din cimitirul de la Sărulești Sat la Sărulești Gară. /.../". În acest context, urmăritul "a afirmat că aceasta n-ar fi nimic, dar sunt cetățeni care sunt nevoiți să se mute siliți fiind de apa care crește./.../ Arătând că deși nimeni nu are dreptul să facă așa ceva, a afirmat că aceasta este o samavolnicie și că așa ceva numai în aceste perioade se poate întâmpla. A spus: <Iată ce înseamnă totul pentru om, pentru binele său.> În continuare l-am întrebat ce părere are, în caz că respectivii ar refuza să se mute, ce crede că s-ar putea întâmpla. Mi-a răspuns că ar intra buldozerele și ar dărâma totul, așa cum se întâmplă în București, unde se întâmplă o groază de asemenea abuzuri, unde se dărâmă biserici și nimeni nu îndrăznește să zică nimic. Și-a arătat indignarea și a afirmat că numai un popor terorizat poate suferi și tăcea atât".

Reclamantul concluzionează că prima condiție impusă de legiuitor pentru reținerea calității de colaborator al Securității prin furnizare de informații este îndeplinită, conținutul anticomunist al materialelor citate fiind evident. Se precizează că "majoritatea materialelor au fost exploatate în dosare de supraveghere informativă prioritare și în D.U.I. „FOTOGRAFUL”. Prodigioasa activitate de colaborare -100 de materiale informative între 10.08.1983-12.12.1989 -a fost recompensată pe măsură. Astfel, în 1985, 1987 și 1988 pârâtul a semnat chitanțe care atestă primirea sumei de 400 lei în fiecare an, iar la data de 14.08.1989 a primit suma de 300 lei.

Și ce-a de-a doua condiție este asigurată deoarece nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Astfel, rapoartele ofițerilor atestă că "dintr-o informație furnizată s-a început v.i. (verificare informativă) asupra unei persoane și s-a făcut o informare la organele de partid". De asemenea, pe baza informațiilor furnizate de informatorul <NICUȘOR> "s-a trecut la avertizarea unui element" cunoscut cu antecedente politice.

Informațiile furnizate de pârât au îngreunat dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art.19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, dreptul la libertatea gândirii și a conștiinței prevăzut de art. 30 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 18 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, precum și dreptul la viața privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și politice.

Pârâtul a formulat concluzii scrise la data de 19.04.2010 ,prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neintemeiată,aratand ca inscrisurile invocate de catre reclamant in sustinerea cererii nu au fost scrise de catre acesta ,ci de ofiterii de Securitate.A mai aratat paratul că nu a semnat un angajament cu Securitatea,iar discuțiile sale cu organele de militie și de securitate au avut loc intrucat acesta era administrator ,iar institutia la care lucra era controlata de aceste organe.

Analizand actele si lucrarile dosarului ,Curtea retine urmatoarele:

Cu prilejul recrutării sale de către organele de securitate la data de 14.10.1982, pârâtul Ghedzira Niculae a preluat numele conspirativ „Nicușor”.Recrutarea acestuia ,conform raportului nr.114/FC/11.10.1982 întocmit de lucrătorul de Securitate , a avut loc ”in vederea cunoasterii și prevenirii oricăror fapte sau atitudini ce ar putea pune în pericol securitatea statului, precum și a formării unor anturaje necorespunzătoare”.

Astfel ,potrivit notei informative din data de 04.05.1987(fila 72 dosar) ,semnata cu numele conspirativ,referitor la discutia purtata cu fostul director la IAS Sărulești,paratul mentioneaza ca interlocutorul său a afirmat că ”dacă nici acum nu i se face dreptate, el solicită azil politic în URS.S. În acest scop a vizitat ambasada URS.S. și afirmă el că acolo ar fi găsit multă înțelegere. Numitul/.../a mai afirmat că solicită înapoierea cotizatiei de partid și că solicită să i se aprobe retragerea din partid deoarece a fost dezamăgit profund de nedreptățile care i s-au făcut. În urma afirmațiilor sale a fost exclus din partid și i s-a ridicat carnetul P.C.R.”

Nota ofiterului de Securitate întocmita olograf pe nota informativa anterior amintita,stabileste urmatoarele sarcini pentru pârât ”Să stabileasca si să poarte discutii cu numitul P.M. pentru a stabili concepția acestuia despre oranduirea socialista ”.Totodata ,a dispus înaintarea notei la Securitate.

De retinut ca ,anterior ,paratul furnizase informatii Securității în legătură cu numitul P.M.Astfel ,conform notei informative din data de 26.07.1983 întocmita si semnata olograf de parat cu numele conspirativ „Nicușor”, arata ca: ” În urma discuțiilor purtate cu numitul P.M. în care am abordat diferite subiecte referitoare la modul de trai și alte probleme legate de acest aspect, acesta a avut o manifestare critică față de aceste lucruri.” În același context semnalează că a afirmat că ”acum nimic nu mai merge în țara asta. A mai făcut afirmații critice în legătură cu programa de învățământ pe care a calificat-o ca fiind o aiureală făcută de niște cornute paricopitate”.

Nota ofiterului întocmita pe înscrisul amintit stabileste ca” nota se va exploata la dosar comună tabelu! A si in copie la Securitatea Călărași”.Totodata

se stabilesc si sarcini, sursa fiind „înstruita să ne furnizeze date în continuare despre P.M., să ia legătura cu acesta și să poarte discuțiile pentru a putea supraveghea activitatea desfășurată de acesta. Cu cine ia legătura și ce persoane vin la P.M.”.

În acord cu sarcinile primite, pârâtul a furnizat noi informații privind pe P.M., relatând discuțiile purtate cu acesta pe tema volumului de poezii „Manifest pentru sănătatea pământului”. Astfel, se arată ca persoana urmărită „îl felicita pe P. că a îndrăznit să facă pasul de la linguşeli mincinoase la o critică aspră și că dacă ar avea posibilitățile poetului P. el ar face la fel. A mai spus că dacă s-ar mai găsi 10-15 poeți ca P., ar mai ieși ceva din adevăr la suprafață”.

Nota ofiterului stabilește că informațiile vor fi exploatate la DUI „Fotograf”.

Pârâtul a mai informat Securitatea privitor la cele discutate cu un adept al Cultului Creștin după Evanghelie-V.G.-, învederând că acesta „propovăduiește un amalgam de concepte religioase ceea ce denotă faptul că este la curent cu aceste probleme /.../ și „s-a apucat să critice conceptele religioase ortodoxe și să afirme că altele ar trebui să fie credințele omului”.

Potrivit notei informative din data de 29.05.1985 întocmită și semnată cu olograf de parat cu numele conspirativ V.G. „a afirmat că statul înșală pe cei care produc laptele, carnea sau celelalte produse contractate, achiziționând la un preț prea mic aceste produse. A mai afirmat că nu, în aceste condiții nu încheie nici un contract și că nimeni nu va putea să-l oblige”. Măsura luată de ofiterul de Securitate a fost în sensul luării persoanei „în S.I.P.” (supraveghere informativă a persoanei), cu exploatarea notei informative la dosarul acesteia.

„Raportul cu propuneri de luare în supraveghere informativă a numitului V.G. din 17.06.1995 întocmit de ofiterul de Securitate, menționează ca despre persoana urmărită s-au obținut materiale bune și de la sursa „Nicusor”, din care rezulta că „nu are o concepție bună despre politica statului nostru.”

Potrivit notelor de analiză privind activitatea desfășurată de informatorul „Nicusor” depuse la dosarul cauzei la filele 48,51,52, rezulta că notele informative furnizate de către acestea au avut valoare operativă, iar „dintr-o informație furnizată, s-a început V.I. (verificarea informativă) asupra unei persoane și s-a făcut o informare la organele de partid”. Se mai consemnează că informatorul Nicusor a furnizat un număr de 16 materiale informative despre „elemente cu antecedente politice”, iar din informațiile obținute s-a trecut la avertizarea unora, iar în privința altora, s-au exploatat la Buletin.

Ofiterul de Securitate mai menționează și că paratul a fost recompensat cu anumite sume de bani, fapt confirmat și de chitanțele de plată semnate olograf cu numele conspirativ .

Instanța reține că potrivit art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 colaboratorul Securității este definit ca fiind „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denuntau activitățile și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Din conținutul înscrisurilor analizate, tribunalul apreciază că în cauză sunt întrunite cumulativ condițiile din textul art. 2 lit. b), pentru ca paratul să fie considerat colaborator al fostei Securități, în accepțiunea dată de legiuitor.

În ceea ce privește prima condiție , se constată că notele informative furnizate de parat denunțau activitățile și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, cunoscut fiind că erau considerate potrivnice sau ostile regimului totalitar comunist orice critici aduse ideologiei oficiale, politicii de partid și de stat.

Notele informative ale pârâtului au fost de natură a aduce atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor vizate, furnizarea acestor informații către organele de securitate expunând persoanele în cauză, unor consecințe negative pentru ei, vizând îngrădirea următoarelor drepturi și libertăți fundamentale ale omului, consacrate legislativ :

- Dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opinilor consacrat în art. 28 din Constituția Republicii Socialiste România din 1965 și în art. 19 pct. 2 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974

- Dreptul la libertatea gândirii și a conștiinței prevăzut de art.30 din Constituția României din 1965 coroborat cu art.18 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974,

- Dreptul la viață privată, consacrat în art. 17 pct. 1 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974, potrivit căruia „Nimeni nu va putea fi supus vreunor imixțiuni arbitrare sau ilegale în viața particulară, în familia, domiciliul sau corespondența sa, nici la atingeri ilegale aduse onoarei și reputației sale”.

Apărățile pârâtului, formulate prin întâmpinare, nu sunt de natură a înlătura concluzia instanței în sensul celor arătate mai sus.

Pe de o parte, faptul nesemnării de către acesta a unui angajament de colaborare cu Securitatea este irelevant ,din moment ce dispozițiile legale anterior citate nu conditionează stabilirea calității de colaborator de existența unui astfel de angajament, ci doar de îndeplinirea cerinței furnizării informațiilor prin care se denunțau activitățile și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Pe de altă parte, contrar celor susținute de către pârât ,nu toate înscrisurile ce au fundamentat acțiunea reclamantului au fost întocmite de către ofiterii de Securitate, fiind depuse multe note informative scrise și semnate de către pârât care atestă îndeplinirea cerinței prevăzute la art.2 lit.b din OUG 24/2008.

De altfel dispozițiile legale anterior menționate statuează fără echivoc faptul că furnizarea informației putea fi făcută indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatari verbale consemnate de lucrătorii Securității, astfel că nu au relevanță exclusiv notele scrise ale paratului.

Pentru considerentele de fapt și de drept expuse ,Curtea va admite acțiunea și va constata calitatea paratului de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea, privind pe reclamanta reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, sector 3, str. Matei Basarab nr.55-57, în contradictoriu cu pârâtul GHEDZIRA NICULAE, cu domiciliul ales la Cabinet avocat Mitroi Petrișor ,cu sediul în Călărași, str. Dunărea, bloc M14(120 G), ap.9, județul Călărași.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al securității.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi, 27.04.2010.

**PREȘEDINTE,
PATRAȘ BIANCA LAURA**

**GREFIER,
SANDU IULIANA**

Conf. în originalul

Red./tehn/PBL/4 ex

ROMANIA
CURTEA DE CASSAȚIE
SECȚIA I
PRIMĂ
6460/2/2009
10/04/2010

*Definitivă și neapelabilă
prin dec. 2472/03.05.2011
în dos nr. 6460/2/2009*